

คุชฎินิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) ศึกษาวิเคราะห์ ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษา โดยการอุดหนุนของรัฐในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การสนับสนุนและการส่งเสริมของรัฐต่อสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา และจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (2) ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาของไทย (3) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเป้าหมายเฉพาะ โดยพิจารณาจากผู้บริหารของหน่วยงาน องค์กร และสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนรวม 19 คน ได้แก่ นักวิชาการ 2 คน ผู้บริหารจากภาคการเมือง 2 คน ผู้บริหารการศึกษาระดับสูง 2 คน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนทั้งหมด 12 คน และผู้บริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) 1 คน ซึ่งทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษาที่ผ่านมา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการอธิบายหาข้อสรุปในเชิงเหตุผล

ผลการวิจัย พบว่า การอุดหนุนของรัฐในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การสนับสนุนและการส่งเสริมของรัฐต่อสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ที่เป็นแนวทางตามยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษา ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา และทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามสมมุติฐาน เว้นกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ใช้สำหรับช่วยเหลือผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ได้เรียนในระดับที่สูงขึ้น เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา แต่ไม่มีส่วนทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ในความหมายของการผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของสังคมและทิศทางในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการอุดหนุนของรัฐในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ รัฐควรมีนโยบายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทยอย่างแท้จริง โดยพิจารณาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ อัตราการจัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของงบประมาณที่นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน เพื่อให้รัฐบาลที่เข้ามาบริหารบ้านเมืองใช้เป็นหลักการ สำหรับการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด โดยคงระบบการเงินด้านอุปสงค์สำหรับการอุดหนุนของรัฐที่ต้องวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ งานบริการภาครัฐ งานธุรกิจ การค้า การบริการ และการอุตสาหกรรม รวมทั้งมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. กำหนดมาตรการเร่งด่วนในการแก้ปัญหา ที่เกิดจากการหยุดชะงักของการปฏิรูประบบการเงินอุดมศึกษา เพื่อให้มหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดการรับมีแนวทางในการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการได้อย่างต่อเนื่อง
2. กำหนดให้มหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดการรับ ต้องวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อกำหนดความต้องการในการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการ

3. สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับการอุดหนุนของรัฐในการจัดการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สังคมได้รับทราบ เพื่อต้องการให้เกิดความร่วมมือกันในการแก้ปัญหา

4. จัดตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการขึ้นมาทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับแนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาประเทศ และประสานการจัดสรรงบประมาณกับรัฐบาลในภาพรวมของการอุดมศึกษา

5. กำหนดให้หน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งองค์การอิสระที่มีข้อมูลและมีขีดความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาประเทศ เข้ามาร่วมกำหนดความต้องการในการผลิตกำลังคนออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ

6. ศึกษาความเป็นไปได้และวิธีการของการอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้มหาวิทยาลัยเอกชน ด้วยการอุดหนุนผ่านตัวผู้เรียน เมื่อใช้ระบบการเงินด้านอุปสงค์ในระบบการเงินอุดมศึกษาอย่างสมบูรณ์

7. ให้บริษัทเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญ มาประเมินสินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ยากต่อการคิดหน่วยค่าใช้จ่าย (unit cost) ของมหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดการรับ ให้เสร็จเรียบร้อยเพื่อให้ความพร้อมโดยเร็ว

8. ให้มหาวิทยาลัยคำนึงถึงประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ จากการขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยของรัฐแบบจำกัดการรับ เมื่อเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อการระดมทุนหารายได้เข้ามหาวิทยาลัย จะช่วยลดปัญหาในการผลิตบัณฑิตไม่ตรงกับความต้องการให้น้อยลง

9. ศึกษาค่านิยมในการเรียนในระดับอุดมศึกษาของคนไทย ว่ามีแนวทางเป็นอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้อง

10. กองการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ในลักษณะของการช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้น้อยหรือยากจน เพื่อสร้าง โอกาสหรือเพิ่ม โอกาสให้กับผู้เรียนที่อยู่ในครอบครัวผู้มีรายได้น้อยให้มีโอกาสได้เรียนในระดับที่สูงขึ้น

This dissertation analyses (1) the strategies utilized in reforming the funding of higher education through governmental support at the tertiary level. In this connection, analyzed are the support and promotion given to both private and public institutions of tertiary education, along with the governmental establishment of a Student Loan Fund (SLF) program. (2) Additionally, inquiry is made of problems in and obstacles to implementing said reforms. Finally, the researcher (3) provides recommended guidelines earmarked for solving problems and overcoming obstacles to the full implementation of this program of reform.

Adopting a qualitative research methodology, the researcher conducted in-depth interviews with members of specific target groups. The members interviewed were nineteen administrators of agencies, organizations, and public and private higher education institutions. Of the interviewees, two were academics, two were government administrators, two were high-ranking administrators at educational institutions, twelve were administrators at public and private universities, and one was an administrator of the SLF. All of the interviewees have been involved in efforts to implement educational reform. Data taken from the interviews were analyzed and rational modes of explanation were applied to the end of properly understanding the data.

Findings are as follows:

The support extended by the government and its promotion of public and private institutions of tertiary education, along with the establishment of the SLF to cover educational expenses, have been found to be overall congruent with the strategy used in reforming higher education by creating equal educational opportunity and striving to enhance educational quality. The SLF has lent support to students from low income families, thereby enabling them to study at a higher educational level and, as such, promoting greater societal equality. However, it has not fostered quality education in the sense that graduates produced do not match societal needs and the socioeconomic development of the country.

Important suggestions in regard to the policies governing governmental support for higher education are as follows:

The government should have a clear policy that is genuinely compatible with the budgetary requirements of the country. Close scrutiny of budgetary limits and the rate of tax collection, the engine fostering economic development, must be conducted in all aspects. Government administrators must exercise due care in allocating monies for the support of higher education. These allocations must adhere to set guidelines. The system of providing funding support should be maintained. An analysis must be conducted to ascertain the levels of demand for manpower that are necessary for both public and private sector development by reference to the needs of trade, services, and industry.

1. It is of paramount urgency that problems be addressed which stem from a hiatus or standstill in reforming the higher education funding system. It must be ensured that public universities with limited enrollments adhere to guidelines stipulating that graduates are produced who can meet current socioeconomic demands.

2. As such, public universities with limited enrollments should analyze trends and directions taken in the country's development in order to determine the actual needs of the economy and what could be done to meet socioeconomic development needs in an efficacious manner.

3. Knowledge and understanding of the philosophical foundations and conceptual framework of governmental support for higher education must be fostered to the end of gaining public support and cooperation in solving attendant problems.

4. An agency or committee must be established to analyze pertinent information concerning the need to produce graduates whose training is compatible with developmental trends and directions. This agency or committee would also be concerned with cooperating with the government in determining the overall budgetary requirements for higher education.

5. Public and private agencies and independent organizations which are able to analyze developmental trends should be urged to participate in determining what demands will be forthcoming for manpower that would be of service to the country as a whole.

6. A feasibility study should be conducted on what methods could be used in effectively providing support for students who require support from public funds for continuing their education. Such a study would be especially concerned with making a fully-rounded investigation of the demand for such funding.

7. Private companies who have expertise in evaluating assets should be requested to ascertain the difficult-to-estimate unit costs of public universities with limited enrollment in a thoroughgoing manner.

8. Universities should consider the benefits society will gain from the expansion of educational opportunities at public universities with limited enrollment by offering teaching and study curricula which would raise funds and contribute to reducing the problem of producing graduates whose educational background does not accord with current demand.

9. The value Thais nowadays put on studying at the tertiary level should be investigated in order to determine trends in this respect to the end of applying this information to the question of demand for graduates of tertiary educational institutions and related matters.

10. The Student Loan Fund should be maintained so that educational expenses can be covered by students from low income families and those impoverished, so that tertiary educational opportunities can be offered to those who are economically disadvantaged.